

més pel seu fill --- solia ella apariar-se la menestra per a tot el dia i, amb el seu fill a coll, se n'anava al bosc, i si no trobava una font, s'aturava a la vora d'un trist *moixal* on poder rentar-lo; i allí s'estaven jugant ---», Coromines (*Silèni* IV, 71 = O. C., 30a6); «com l'aigua que es filtra pels *moixals*, els pensaments iniciats en estat de vigília li degotaven i traspuaven per les cavorques, i els més profunds avencs de l'ànima», id. (id. XVI, iQ., 83b42); «d'aquell Pas de Collegats --- es llavava un mur altíssim entapissat de molsa, creuat d'esquerdes d'on eixien els creixems i les herbes d'aigua en llargues arracades, per on degotava el *moixal*», id. (*Pigmalió*, pròl., 12 = O. C., 110b13). Jo també ho he sentit a diversos llocs del nostre Pirineu oriental, per exemple a la Vall de Ribes, on a propòsit de les *Mollerres d'en Pere Batlle*, m'explicaven «*mollera* vol dir *mušál*, lloc on hi surt aigua» (Pardines, 1935).

D'*aiguamoix* ja n'hem parlat prou extensament a AIGUA (vol. I, 96b9-15 i nota 33). Afegim-hi que el registra primer el Belv.: «*ayguamoix*, *ayguamóx* m. 20 *aguzal*, *caenosus locus*, *lacus*»; i ja l'usava Verdager en una poesia juvenil: «--- cercava 'ls nius d'escorredisses merles, / ja dels pollancs i faigs pels cimerales / --- / los ulls-de-bou, pel mig dels boxos, / entre'l bogam, pels *ayguamoxos* / y a flor d'aygua, les fotges, per vores de torrents / ---» (*Lo Rabeig*, 8b, O. C. Pop. XXIX, 189.11).

Aquí no hi ha dificultat semàntica a partir de l'adjectiu llatí *mūstrēus* 'de most', 'semblant al most', ben documentat en Cató, Columella i els dos Plinis, i del qual he donat altres testimonis en glosses a l'art. MOIX, n. 2. No hi ha dificultat fonètica tampoc, si bé certament subsisteixen algunes de les objeccions que he fet allà a la hipòtesi de la seva perpetuació en romànic, que ens priven de donar aquesta etimologia com a segura, i obliguen a deixar la qüestió de l'etimologia oberta; tanmateix com que no es veu cap altra explicació possible, aquí, amb ferma base semàntica, podem admetre-la.

DERIV.: *Moixer* pogué existir amb el mateix significat, com sigui que hi ha el «*Ras del Muixé*: punt culminant de la serra fronterissa» a l'Empordà (Bosch de la Tri., *Records d'un Exc.*, 28), i l'immens pla de pasturatges humits del *Moixeró*, al peu de Penyesaltes (2300 alt.), el gran cim de la Baga de Cerdanya, entre la Tosa i el Cadí (immediat a l'O. del Coll del Pendís, cf. la descripció de Verdager, *Canigó* IV, 8a) és tot ell ple de *moixals*. +«*Muixeres*: forats d'escorrot d'aigua en la part inferior de la quaderna de les bargues i altres embarcacions (també en diuen *llibis* i en altres llocs *niells*)» emp. (L'Escala, J. G. M., 1937). *La Font d'en Moixell* prop de Blanes, de què parla Ruyra a *La Parada*, potser alteració de *F. del moixell*, pot contenir un altre derivat paral·lel a *moixal* i *aiguamoix*. *Remoixell* [1907, VCatalà i un escr. gironí] 'remolí de gent etc.' («wirbel, strudel», Vogel): es degué dir primer d'un aiguamoll xuclador com els de la costa empordanesa. *Moixina* mall. 'lloc d'aiguamolls'; *Font Moixina* (MOIX), i cf. MOIXA, MOIXERNÓ.

Moixal 'mosquit', V. *moixó*

MOIXAMA, 'tonyina assecada' de l'àr. *mušamma* 'assecat', participi de l'àr. vg. *šamma* 'assecar'. □ 1.^a doc.: 2.^a meitat del S. XIV.

«Item, *moxama*; item, sorres de tonyina ---» en un doc. de la Colecció de *Cartes particulars dels regnats de Pere del Punyalet y Joan I*, per Coroleu (1889), citat pel DAG., amb la definició «tonyina magra assecada al sol». Ja recollit per Carles Ros: «*moixama*: *moxama*, *almoxama*; y en lo antiguo *almoxama*» (1764, p. 155); *moxuma* Belv. no deu ser més que una err. de lectura, que ja el menorquí FebrCard. corregí en «*moxama*: thon salé ou desséché». També port. *moxama*, *mosciamà* en diferents dialectes italians (Sainéan, *BhZRP* I, 71) i cast. MOJAMA (DCEC/DECH). Article al qual remeto, per a bibliografia i justificació de l'etimologia.

Moixandrina, V. *moixernó* *Moixar*, *moixard*, V. *moix* *Moixarda*, V. *boixard* *Moixarderia*, V. *moix* *Moixardó*, V. *mosca* *Moixaric* hapax S. XVI (*AlcM*) recorda *mureixic* (*muricec* MUR) i potser ho és *Moixarnó*, V. *moixernó* *Moixaró*, V. *moixernó* i *moixal* *Moixarra*, V. *moix* *Moixarret*, V. *moixó* *Moixarri*, *moixarró*, V. *moix* *Moixarrina*, *moixarró*, *moixarronera*, V. *moixernó*

MOIXELL, 'manyoc de matèria tèxtil, d'estopa o d'espigues', probablement de la mateixa arrel cèltica que el fr. *boisseau* 'mesura de gra', prov. *boustèu* 'manat d'espigues', oc. dial. *mouyssel* 'gotim de raïms', amb una *m-* relacionada amb la d'EMBOSTA. □ 1.ª doc.: S. XIII (Llull).

«En lo mig-loc de un *moxell* d'estopa gità aygua, e puxes més foc a la stopa, la qual soptosament cremà tro al mig-loc», *Merav.* (NCL II, 18); «stopa ligar / grossos *moxells*, / ab bons cordells, / al ventre y cames: / encendre-hi flames / lexant cremar / ---»; «Pres lo marit / --- / si'l pols té flac / --- / no l'han per res; / e més que més, / si les complau, / com fan l'esclau / lo tracten, manen / --- / com en fluxell / dessús li sehen / --- / axí'n fan d'ell / com d'un *moxell* / d'estopa grossa», JRoig (*Spill*, 9561, 536).

En el *Consolat de Mar*, en una part, que deu ser una mica tardana, de la gran compilació, cregué llegir Moliné en el còdex manuscrit «clavaris --- deven donar cordes a ligar los presoners, e a badafions e altres *mexells* a ops de la nau, si no'n havien» (cap. 331), si bé suprimí els mots e altres *mexells* en la seva ed. (deixant-los en nota), probablement per no confessar que no entenia aquest suposat *mexells*, que segurament no és més que una errada per *moxells*: sovint, en efecte, confon *e* amb *o* en la lletra d'aquell temps, en aquesta obra i en altres eds. seves. Car és clar que es tracta de 'corda d'estopa', tal com en les citades fonts medievals és un manyoc d'estopa que es trenarà per fer-ne corda.

Fins avui segueix designant això: AMAlcover recollí 60 en el País Valencià: «*estopada*, col·lectiu d'*estopa*,